T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/462
KARAR NO: 2021/491
KARAR TR: 18/10/2021

ÖZET: Olumlu görev uyuşmazlığı çıkarma başvurusu üzerine, Uyuşmazlık Mahkemesinin idari yargıyı görevli kılan ve kesin olan kararı sonrasında, aynı görev uyuşmazlığının bu kez 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi kapsamında, doğrudan başvuru yoluyla Uyuşmazlık Mahkemesi önüne yeniden getirilebilmesi imkanı bulunmadığından, BAŞVURUNUN REDDİ GEREKTİĞİ hk.

K A R A R

Davacı : Ö. T.
Vekilleri : Av. M. Ş.G., Av. N. GÜ.
Davalılar : 1- Muratpaşa Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. A. K.
2- Antalya İl Özel İdaresi
Vekili : Av. M. K.
3- Antalya Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. A. O.
4- Milli Eğitim Bakanlığı(İdari Yargı yerinde)
Vekili : Av. M. A.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkilinin Antalya İli, Muratpaşa İlçesi, Demircikara Mahallesi 6380 ada 1 parsel sayılı taşınmazın hisseli maliki olduğunu, taşınmazın imar planında ilkokul yeri olarak ayrıldığını belirterek, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydı ile şimdilik 10.000 TL nin faizi ile birlikte davalılardan tahsiline karar verilmesi istemiyle 09/04/2012 tarihinde Muratpaşa Belediye Başkanlığı, Antalya İl Özel İdaresi ile Antalya Büyükşehir Belediye Başkanlığına karşı adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. Davalılardan Muratpaşa Belediye Başkanlığı ile Antalya İl Özel İdaresi vekillerinin süresi içerisinde görev itirazında bulunmaları üzerine Antalya 1.Asliye Hukuk Mahkemesi; 17/12/2012 tarih ve E.2012/221 sayı ile, davalı vekillerinin görev itirazının reddine karar vermiştir.

3. Davalılardan Muratpaşa Belediye Başkanlığı vekilinin, idari yargı yararına olumlu görev uyuşmazlığı çıkartılması yolunda süresi içinde verdiği dilekçesi üzerine, dava dosyasının onaylı bir örneği Danıştay Başsavcılığına gönderilmiş; Danıştay Başsavcısı; İdarelerin 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 8'inci maddesi uyarınca tek yanlı irade açıklamaları ile tesis ettikleri, genel ve düzenleyici imar planları ile bu planlara dayanılarak tesis edilen parselasyon, kamulaştırma, ruhsat gibi bireysel işlemlerin, "idari işlem, bu imar planı uyarınca yapmak zorunda oldukları program ve uygulamaları bunun için gerekli zamanda gerçekleştirmemeleri yani, bu konudaki hareketsizliklerinin de, idari eylem niteliği taşıdığını belirterek, davanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2'nci maddesinin 1'inci fikrasının (b) bendinde yer alan *"idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,"* hükmü gereğince idari yargı yerinde görülmesi gerektiğini belirterek, 2247 sayılı Kanun'un 10. maddesi uyarınca, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına ve dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir.

4 . **Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü 11/03/2013 tarihli ve E.2013/387, K.2013/461 sayılı kararı ile,** imar planı ve buna dayalı imar uygulaması sonucunda uğranılan zararın tazminine yönelik bulunan davanın, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-b maddesinde yer alan *"İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları"* kapsamında idari yargı yerince çözümlenmesi gerektiğinden bahisle; Danıştay Başsavcısı'nın başvurusunun kabulü ile, davalı Muratpaşa Belediye Başkanlığı vekilinin görev itirazının reddine ilişkin Antalya 1.Asliye Hukuk Mahkemesinin kararının kaldırılmasına, oy birliği ile kesin olarak karar vermiştir.

5. **Antalya 1.Asliye Hukuk Mahkemesi 02/05/2013 tarihli ve E.2012/221, K.2013/179 sayılı kararı ile,** *"(...)Davalı Muratpaşa Belediye Başkanlığı vekili tarafından olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması isteği ile Danıştay Başsavcılığına başvuruda bulunulduğu, Danıştay Başsavcılığı tarafından 2247 Sayılı Kanun'un 10 vd. maddeleri uyarınca olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı, dosyayı inceleyen Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk*

Bölümünün 2013/387 Esas, 2013/461 Karar sayılı kararı ile davanın çözümünde idari yargının görevli olduğuna karar verildiği görülmüştür.

Hal böyle olunca; HMK'nun 114/1-b ve 115.maddeleri uyarınca dava dilekçesinin yargı yolu bakımından usulden reddine…" karar vermiştir.

6. Temyiz edilmesi üzerine Yargıtay 18.Hukuk Dairesince 13/01/2014 tarih ve E.2013/15400, K.2014/96 sayı ile onanan; karar düzeltme istemi de aynı Dairece, 24/11/2014 tarih ve E.2014/7687, K.2014/16816 sayı ile reddedilen karar kesinleşmiştir.

7. Davacı vekili bu kez, aynı istemle 06/02/2015 tarihinde Milli Eğitim Bakanlığı, Muratpaşa Belediye Başkanlığı ile Antalya Büyükşehir Belediye Başkanlığına karşı idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

8. Antalya 2. İdare Mahkemesi hasım düzeltme kararı ile, Muratpaşa Belediye Başkanlığı ve Antalya Büyükşehir Belediye Başkanlığının hasım mevkiinden çıkarılmasına karar vermiştir.

9. Antalya 2. İdare Mahkemesi21/04/2016 tarihli ve E.2015/206, K.2016/489 sayılı kararı ile, uyuşmazlığın esasını inceleyerek davanın kabulüne karar vermiş; temyiz edilmesi üzerine Danıştay Altıncı Dairesi, 01/11/2016 tarihli ve E.2016/7942, K.2016/6479 sayılı kararı ile, 2942 sayılı Kanunun 6745 sayılı Kanunla değiştirilmesi sonrasında ortaya çıkan yeni yasal durum uyarınca bu aşamada hukuken uyuşmazlığın esası hakkında karar verme olanağı bulunmadığından, İdare Mahkemesince bu hususlar göz önünde bulundurularak yeniden bir karar verilmesi gerektiğinden bahisle Antalya 2. İdare Mahkemesince verilen kararın bozulmasına, dosyanın adı geçen Mahkemeye gönderilmesine karar vermiş; kararın düzeltilmesi istemi de aynı Dairece, 29/05/2017 tarihli ve E.2017/1314, K.2017/4181 sayılı kararı ile reddedilmiştir.

10. Antalya 2. İdare Mahkemesi 13/07/2017 tarihli,E. 2017/796, K.2017/943 sayılı kararı ile, Danıştay Altıncı Dairesinin bozma kararına uyarak, davanın esası hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar vermiş;temyiz edilmesi üzerine Danıştay Altıncı Dairesi, 29/11/2017 tarihli ve E.2017/7075, K.2017/10158 sayılı kararı ile mahkeme kararını onamış; kararın düzeltilmesinin istenilmesi üzerine aynı Daire, 10/10/2018 tarih. E: 2018/2768. K.2018/7680 sayılı kararı ile, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun Geçici 11. maddesinin Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiş olması karşısında, İdare Mahkemesince uyuşmazlığın esası hakkında yeniden karar verilmesi gerektiğinden bahisle Antalya 2. İdare Mahkemesince verilen kararın bozulmasına, dosyanın adı geçen Mahkemeye gönderilmesine karar vermiştir.

11. Antalya 2. İdare Mahkemesi 14/10/2019 tarihli ve E.2019/229, K.2019/880 sayılı kararı ile, Danıştay Altıncı Dairesinin bozma kararına uyarak uyuşmazlığın esasını incelemiş ve davanın kabulüne karar vermiş; temyiz edilmesi üzerine Danıştay Altıncı Dairesi, 18/11/2017 tarihli ve E.2020/1378, K.2020/11013 sayılı kararı ile, davanın çözümünde adli yargı yerlerinin görevli olduğu, öte yandan bakılan dava Asliye Hukuk Mahkemesinden görevsizlik kararı verilmesi üzerine açıldığından 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesinin uygulanması gerektiğinden bahisle Antalya 2. İdare Mahkemesinin kararının bozulmasına, dosyanın anılan Mahkemeye gönderilmesine karar vermiştir.

12. **Antalya 2. İdare Mahkemesi 31/03/2021 tarihli ve E.2021/298 sayılı kararı ile,** Danıştay Altıncı Dairesinin bozma kararına uyarak, uyuşmazlığa konu taşınmazın 1/1000 ölçekli uygulama imar planında ilköğretim alanı olarak belirlendiği, UYAP üzerinde yapılan araştırma sonucu aynı taşınmazda bir başka hissedar tarafından açılan, Mahkemelerinin E.2019/177 sayılı dosyasında yerinde yaptırılan keşif ve bilirkişi incelemesi sonucu düzenlenen bilirkişi raporunda taşınmazın 766 m2'lik kısmına asfalt yol ve 19 m2'lik kısmına prefabrik yapı yapılmak suretiyle fiili el atmanın oluştuğu tespit edildiğinden fiili el atmadan doğan zararın tazminine yönelik davanın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerlerinin görevli olduğu gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için ilk görevsizlik kararını veren Antalya 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin dava dosyasının ilgili mahkemeden getirtilmek suretiyle işbu dosya ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

13. 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un*"Mahkemenin görevi"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"Uyuşmazlık Mahkemesi; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile görevlendirilmiş, adli ve idari (2) yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili ve bu kanunla kurulup görev yapan bağımsız bir yüksek mahkemedir.

Özel kanun uyarınca hakeme başvurulmasının zorunlu olduğu hallerde, eğer hakemlik görevi hakim tarafından yerine getirilmiş ise bu merci, davanın konusuna göre, yukarıdaki fıkrada yazılı adli veya idari yargı mercilerinden sayılır."

14. Aynı Kanun'un *"Olumlu görev uyuşmazlığı çıkarma"* başlıklı 10. maddesi şöyledir:

"Görev uyuşmazlığı çıkarma; adli ve idari bir yargı merciinde açılmış olan davada ileri sürülen

görev itirazının reddi üzerine ilgili Başsavcı veya Başkanunsözcüsü tarafından görev konusunun incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesinden istenmesidir.

Yetkili Başsavcı veya Başkanunsözcüsünün Uyuşmazlık Mahkemesinden istekte bulunabilmesi için, görev itirazının, hukuk mahkemelerinde en geç birinci oturumda, (...)idari yargı yerlerinde de dilekçe ve savunma evresi tamamlanmadan yapılmış olması ve yargı yerlerinin de kendilerinin görevli olduklarına karar vermiş bulunmaları şarttır.

Görev itirazının yargı merciince yerinde görülerek görevsizlik kararı verilmesi halinde, görev konusunun Uyuşmazlık Mahkemesince incelenebilmesi, temyizen bu kararın bozulmuş ve yargı merciince de bozmaya uyularak görevli olduğuna karar verilmiş bulunmasına bağlıdır.

Uyuşmazlık çıkarma isteminde bulunmaya yetkili makam; reddedilen görevsizlik itirazı adli yargı yararına ileri sürülmüş ise Cumhuriyet Başsavcısı, idari yargı yararına ileri sürülmüş ise Danıştay (...)Başkanunsözcüsüdür."

15. Aynı Kanun'un 29. maddesi şöyledir:

"Uyuşmazlık Mahkemesinin kararları kesindir. Başkanın uygun göreceği kararlar Resmî Gazete'de yayımlanır."

IV.İNCELEME VE GEREKÇE

16. Uyuşmazlık Mahkemesinin Muammer TOPAL'ın başkanlığında, Üyeler Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 18/10/2021 tarihli toplantısında; Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in, başvurunun reddi yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın başvurunun reddi yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

17. Dava, davacının hissedar olduğu taşınmazın imar planlarında belirlenen fonksiyonu nedeniyle mülkiyet hakkının kısıtlandığından bahisle uğranıldığı ileri sürülen zararın tazmini istemiyle açılmıştır.

18. 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 1. maddesindeki düzenleme ile Uyuşmazlık Mahkemesinin farklı yargı kolları arasında ortaya çıkan görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin şekilde çözmeye yetkili yüksek bir yargı organı olduğu açıkça belirtilmiş; aynı Kanun'un 29. maddesinde kararların kesinliği bir kez daha vurgulanmıştır.

19. Söz konusu görev uyuşmazlıklarının Uyuşmazlık Mahkemesine yargılamanın her aşamasında gecikmeksizin gelebilmesi amacı ile aynı Kanun'un 10. maddesinde olumlu görev uyuşmazlığı çıkarma usulü, 14. maddesinde olumsuz görev uyuşmazlığı usulü, 17. maddesinde olumlu görev uyuşmazlığı usulü, 19. maddesinde yargı merciilerinin görev uyuşmazlığının giderilmesi istemi ile başvurabilmesi usulü ve 20. maddesinde de temyiz incelemesi yapan yargı merciilerinin Uyuşmazlık Mahkemesine başvuru usulü düzenlenmiş, bu şekilde göreve ilişkin uyuşmazlığın yargılamanın her safhasında ve gecikmeksizin kesin şekilde sona erdirilmesi amaçlanmıştır.

20. 2247 sayılı Kanun'un 10. maddesinde; yetkili Başsavcılıklar tarafından çıkarılacak görev uyuşmazlığına ilişkin kurallar açıkça ortaya konulmuştur.

21. Dava konusu olayda da, davacı vekili tarafından adli yargıda açılan ilk dava sırasında davalı tarafça ileri sürülen,davada idari yargının görevli olduğu yönündeki itiraz, Asliye Hukuk Mahkemesince reddedilmiş ve bunun üzerine davalı vekili tarafından 2247 sayılı Kanun'un 10. maddesi uygulanmak sureti ile, görev uyuşmazlığının giderilmesi için dosyanın Danıştay Başsavcılığına gönderilmesi talep edilmiş, Danıştay Başsavcısı tarafından da söz konusu müracaat uygun bulunarak dava konusu olayda idari yargı mercileri yararına olumlu görev uyuşmazlığı çıkartılmıştır. Başvuruyu usule uygun bulan Uyuşmazlık Mahkemesince de davaya konu olayda idari yargının görevli olduğuna kesin ve bağlayıcı şekilde karar verilmiş ve görev uyuşmazlığı bu şekilde nihai olarak sonuçlandırılmıştır.

22. Bu durumda, Antalya 2.İdare Mahkemesinin, 31/03/2021 tarih ve E.2021/298 sayı ile, 2247 sayılı Kanun'un 19.maddesi uyarınca yaptığı başvuru kararı, 2247 sayılı Kanun'un 1.,10. ve 29. maddeleri gereğince kesin ve bağlayıcı olan Mahkememizin 11/03/2013 tarih ve E.2013/378, K.2013/461 sayılı kararına aykırıdır. Aynı taraflar arasında aynı konuya ilişkin olarak verilmiş ve görev uyuşmazlığını nihai şekilde sonlandıran Mahkememizin belirtilen kararı mevcut iken, aynı davada ikinci kez inceleme yapılması ve tekrar karar verilmesi mümkün değildir. Uyuşmazlık Mahkemesinin kararından sonra, mevzuatta görev konusunu etkileyecek bir değişiklik yapılmadığı görülmüştür. Eğer taraflarca böyle bir değişiklik yapıldığı düşünülüyor ise, idari yargının görevsizlik kararı sonrası davacı tarafından adli yargı yerine başvurulmalı ve duruma göre olumsuz görev uyuşmazlığı yeniden başlatılmalıdır.

23. Diğer bir ifadeyle, Uyuşmazlık Mahkemesinin olumlu görev uyuşmazlığı çıkarma başvurusu üzerine idari yargıyı görevli kılan ve kesin olan kararı sonrasında, aynı görev uyuşmazlığının bu kez 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi kapsamında, doğrudan başvuru yoluyla Uyuşmazlık Mahkemesi önüne yeniden getirilebilmesi imkanı bulunmamaktadır.

24. Açıklanan nedenlerle, 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca Antalya 2. İdare Mahkemesinin, 31/03/2021 tarihli ve E.2021/298 sayılı başvurusunun reddi gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca Antalya 2. İdare Mahkemesinin, 31/03/2021 tarihli ve E.2021/298sayılı BAŞVUSURUNUN REDDİNE,

18/10/2021 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Muammer	Şükrü	Mehmet	Birol
TOPAL	BOZER	AKSU	SONER

Üye	Üye	Üye
Aydemir	Nurdane	Ahmet
TUNÇ	TOPUZ	ARSLAN